

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002015

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-05-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартиненко Олена Валентинівна

2. Olena V. Martynenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9105

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07, 14.35.

Тема дисертації:

1. Формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності засобами електронних освітніх ресурсів.
2. Formation of the readiness of future economists to counteract risks in professional activities using electronic educational resources.

Реферат:

1. Дисертаційну працю присвячено проблемі формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності засобами електронних освітніх ресурсів. Наукова новизна і теоретичне значення одержаних результатів дисертаційної роботи полягає в тому, що: – уперше здійснено цілісний аналіз проблеми формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності засобами електронних освітніх ресурсів; обґрунтовано сутність поняття «готовність майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності» як інтегровану професійно-особистісну якість, яка виявляється в здатності випускника економічної спеціальності своєчасно ідентифікувати потенційні ризики, критично аналізувати їх вплив на економічні процеси, приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах

невизначеності, а також здійснювати превентивні й адаптаційні заходи з метою мінімізації негативних наслідків ризиків у межах професійної діяльності; визначено зміст і структуру готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності (мотиваційний, когнітивний, операційний, рефлексивний); виокремлено критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний); показники та рівні готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності (високий, середній, низький); розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено технологію формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності засобами електронних освітніх ресурсів як системну сукупність взаємопов'язаних етапів-блоків (цільовий, концептуальний, змістовно процесуальний, результативний), яка спирається на методологічні підходи (системний, компетентнісний, особистісно зорієнтований, діяльнісний, інформаційний), загальнодидактичні (систематичності і послідовності, доступності, зв'язку навчання з життям, свідомості й активності, зворотного зв'язку, сучасності) й специфічні принципи (неперервності, наповненості, відкритості освітнього середовища, інтерактивності, міждисциплінарної інтегративності, мультимедійності) та реалізовується на тлі педагогічних умов, за яких упроваджується розроблена технологія (формування відповідального ставлення майбутніх економістів до професійної діяльності через розвиток позитивної мотивації та системи ціннісних орієнтацій; удосконалення форм, методів та засобів формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності; стимулювання рефлексивної діяльності майбутніх економістів на кожному етапі процесу формування готовності до протидії ризикам у професійній діяльності); – уточнено зміст основних понять «професійний ризик економіста», «електронні освітні ресурси», «технологія формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам»; – подальшого розвитку набули уявлення про особливості використання електронних освітніх ресурсів, а також методів та засобів формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. У першому розділі дисертаційної роботи «Теоретичні засади формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності засобами електронних освітніх ресурсів» проведено аналіз філософської, психолого-педагогічної, методичної літератури, наукових досліджень з проблеми готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності, використання електронних освітніх ресурсів при підготовці майбутніх економістів. Обґрунтовано, чому саме категорія економістів була обрана для вивчення ризиків у їхній професійній діяльності, визначена сутність професійних ризиків, які виникають через неточності в обліковому процесі, викликані наявністю альтернативних принципів бухгалтерського обліку, неконкретністю стандартів бухгалтерського обліку, а також у результаті діяльності або бездіяльності, яка провокує ймовірність викривлення бухгалтерської інформації, фальсифікацію звітності, що призводить до фінансових втрат підприємства. За результатами дослідження було визначено, що готовністю майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності вважаємо інтегровану професійно-особистісну якість, яка виявляється в здатності випускника економічної спеціальності своєчасно ідентифікувати потенційні ризики, критично аналізувати їх вплив на економічні процеси, приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності, а також здійснювати превентивні й адаптаційні заходи з метою мінімізації негативних наслідків ризиків у межах професійної діяльності.

2. The dissertation is devoted to the problem of forming the readiness of future economists to counteract risks in professional activities using electronic educational resources. The scientific novelty and theoretical significance of the obtained results of the dissertation work lies in the fact that: – for the first time, a holistic analysis of the problem of forming the readiness of future economists to counteract risks in professional activities using electronic educational resources has been carried out; the essence of the concept of “readiness of future economists to counteract risks in professional activities” as an integrated professional and personal quality, which is manifested in the ability of a graduate of an economic specialty to identify potential risks in a timely manner, has been substantiated; to analyze their impact on economic processes critically, to make sound management decisions under conditions of uncertainty, and to implement preventive and adaptive measures to minimize the negative consequences of risks within the framework of professional activities; the content and structure of the

readiness of future economists to counteract risks in professional activities (motivational, cognitive, operational, reflective) have been determined; the criteria (motivational-value, cognitive, operational-activity, personal-reflective) have been identified; the indicators and levels of readiness of future economists to counteract risks in professional activities (high, medium, low) have been singled out; the technology for forming the readiness of future economists to counteract risks in professional activities using electronic educational resources as a systematic set of interconnected stages-blocks (targeted, conceptual, content-processual, effective) has been developed, theoretically substantiated, and experimentally verified; this technology is based on methodological approaches (systemic, competency-based, personally oriented, activity-based, informational), general didactic (systematicity and consistency, accessibility, connection of learning with life, consciousness and activity, feedback, modernity) and specific principles (continuity, fullness, openness of the educational environment, interactivity, interdisciplinary integrativity, multimedia) and is implemented against the background of pedagogical conditions under which the developed technology is implemented (formation of a responsible attitude of future economists to professional activities through the development of positive motivation and a system of value orientations); improvement of the forms, methods and means of forming the readiness of future economists to counteract risks in professional activities is outlined; stimulation of the reflective activity of future economists at each stage of the process of forming the readiness to counteract risks in professional activities is grounded; – it has been clarified the content of the basic concepts of “professional risk of an economist”, “electronic educational resources”, “technology for forming the readiness of future economists to counteract risks”; – the further development has been gained an understanding of the peculiarities of using electronic educational resources, as well as methods and means of forming the readiness of future economists to counteract risks in their professional activities. The first chapter of the dissertation “Theoretical Principles of Forming the Readiness of Future Economists to Counteract Risks in Professional Activities by Means of Electronic Educational Resources” analyzes philosophical, psychological, pedagogical, and methodical literature, scientific investigations on the problem of the readiness of future economists to counter risks in professional activities, and the use of electronic educational resources in the training of future economists. It is justified why the category of economists has been chosen to study the risks in their professional activities, and the essence of professional risks that arise due to inaccuracies in the accounting process caused by the presence of alternative accounting principles, the vagueness of accounting standards, as well as a result of activities or inaction that provoke the possibility of distortion of accounting information, falsification of reporting, which leads to financial losses of the enterprise. In accordance with the results of the study, it has been determined that the readiness of future economists to counteract risks in professional activities is considered an integrated professional and personal quality, which is manifested in the ability of a graduate of an economic specialty to identify potential risks timely, critically analyze their impact on economic processes, make informed management decisions under conditions of uncertainty, and also to implement preventive and adaptive measures to minimize the negative consequences of risks within the framework of professional activities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мартиненко О. В. Окремі аспекти підготовки майбутніх економістів за сучасних умов. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2022, № 1 (101). С. 35– 41.

- Мартиненко О. Основні компоненти готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2023. Т. 2, № 68. С. 201–205.
- Мартиненко О. В. Технологія формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності засобами електронних освітніх ресурсів. Освіта та педагогічна наука. 2024. № 1 (185). С. 33–43.
- Мартиненко О. В. Педагогічні умови формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія : Педагогічні науки / за заг. ред. В. Є. Бенери. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2024. Вип. 18. С. 105–111.
- Мартиненко О. Результати констатувального діагностування рівня сформованості готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. Перспективи та інновації науки. (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2024. № 12 (46). С. 571–582.
- Мартиненко О. В. Використання електронних освітніх ресурсів для формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. Академічні візії. 2025. Вип. 40.
- Мартиненко О. В. Експериментальна перевірка ефективності технології формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності засобами ЕОР. Педагогічна академія : наукові записи. 2025. № 15.
- Мартиненко О. В. Засоби мотивації здобувачів під час дистанційного навчання. Перспективні питання психології та педагогіки : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Сучасна психологія і педагогіка : теорія і модерна практика освітнього процесу в епоху пандемічних викликів» (30 листопада 2021 року). Слов'янськ: ДДПУ, 2021. С. 134–137.
- Мартиненко О. В. Формування готовності майбутніх економістів до професійної діяльності. Сімдесят восьми економіко-правові дискусії. Серія : Соціальні та гуманітарні науки : матеріали Міжнар. мультидисциплінарної наук. інтернет-конф. (м. Львів, Україна – м. Ополь, Польща, 28–29 вересня 2023 р.) / редкол.: О. Патряк та ін. ; ГО «Наукова спільнота»; WSZiA w Opolu. Львів : ФО-П Шпак В. Б. 2023. 169 с. ISSN 2522- 963X. С. 85–86.
- Мартиненко О. В. Формування професійної компетентності майбутніх економістів. Молодь і наука: подолання викликів сучасності та перспективи майбутнього розвитку: зб. тез наук. конф. молодих вчених 20 грудня 2023 р., Краматорськ : Донецька обласна державна адміністрація, Рада молодих вчених при Донецькій облдержадміністрації, 2023. С. 80–82.
- Мартиненко О. В. Генеза поняття професійних ризиків майбутніх економістів у сучасних педагогічних дослідженнях. IX Міжнародна науково-практична конференція «Theoretical and practical aspects of the development of science and education», 05 – 08 березня 2024 р., Прага, Чехія. С. 167–169.
- Мартиненко О. В. Особливості змішаного навчання майбутніх економістів в умовах воєнного стану. Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції з нагоди відзначення Дня науки – 2024 в Україні «Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану» (м. Київ, 22 травня 2024 року). Київ : ДНДІ МВС України. 2024. С. 459– 462.
- Мартиненко О. В. Досвід підготовки майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. The 25th International scientific and practical conference «Universities and schools: methods of distance learning» (June 25 – 28, 2024) Boston, USA. International Science Group. 2024. С. 159–163.
- Мартиненко О. В., Набока О. Г. Практичний досвід використання тренінгових технологій в процесі формування готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. Сучасна освіта – доступність, якість, визнання : зб. наук. пр. XVI міжнар. наук.-метод. конф., 13 – 14 листопада 2024 року, мм. Краматорськ – Вінниця – Тернопіль / за заг. ред. д-ра техн. наук., проф. С. В. Ковалевського і Hon.D.Sc., prof. Predrag Dasic. Краматорськ : ДДМА, 2024. С. 201–206.

- Мартиненко О. В. Досвід застосування веб-квестів при підготовці майбутніх економістів. XLVIII International scientific and practical conference «Interaction of Art and Science: Creative Approaches in Research» (November 20 – 22, 2024) Geneva, Switzerland. International Scientific Unity, 2024. С. 237–242.
- Мартиненко О. В. Діагностичний інструментарій сформованості готовності майбутніх економістів до протидії ризикам у професійній діяльності. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Scientific Exploration: Bridging Theory and Practice» (December 9 – 11, 2024. Berlin, Germany). European Open Science Space, 2024. 211– 214 p.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0114U001251

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Набока Ольга Георгіївна

2. ОЛНА Н. НАВОКА

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4635-0009

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрельников Віктор Юрійович

2. Viktor Y. Strelnikov

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавська академія неперервної освіти ім. М. В. Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 22518134

Місцезнаходження: вул. Соборності, 64-ж, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Різник Вячеслав Володимирович

2. Viacheslav V. Riznyk

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6083-2242

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попова Ганна Василівна

2. Popova Ganna Vasylivna

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончар Любов Вікторівна
2. Liubov V. Honchar

Кваліфікація: д. пед. н., к. е. н., професор, 08.00.03, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Топольник Яна Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Топольник Яна Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Курінна С.М.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна